

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(ε)

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 5 Απριλίου 2015

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Νέος επιστήμονας ζητεί εργασία

Μια από τις πολλές κραυγές αγωνίας που ακούγονται, είναι κι αυτή των νέων επιστημόνων που δηλώνουν ότι προτίθενται να ξενιτευτούν. Και αυτό, γιατί η αγορά εργασίας που έχει να κάνει με το αντικείμενο σπουδών τους στην Ελλάδα, απλώς δεν υπάρχει πια. Και μπορεί το θέμα, επειδή έχει να κάνει με τη νεολαία, να είναι πρόσφορο για λαϊκισμούς, μια προσεκτικότερη όμως ματιά θα μας δείξει κατάμουτρα την κοινωνική παρακμή και την εργασιακή αφαρία που τόσο φανατικά καλλιεργούμε τα τελευταία 30 χρόνια.

Η ανεργία των επιστημόνων είναι ένα φαινόμενο που σε κάποιους άλλους κλάδους άρχισε να είναι έντονη από τις αρχές του '80. Υπήρχαν μάλιστα και τα σχετικά ανέκδοτα. Τα μετακατοχικά σύνδρομα των νεοελλήνων σε συνδυασμό με την πρωτόγνωρη οικονομική ανάπτυξη μετά το '60, κατέστησαν το θέμα «πανεπιστημιακές σπουδές» κυρίαρχο παράγοντα κοινωνικής καταξίωσης. Το κράτος, αυτό το κράτος που διαχρονικά δείχνει ότι μισεί την παιδεία, στηρίχθηκε στα σημεία των καιρών και έδωσε στο λαό ό,τι ζητούσε. Οι πανεπιστημιακές σχολές πολλαπλασιάστηκαν, τα ΚΑΤΕΕ έγιναν ΤΕΙ και ξεφύτρωσαν σαν μανιτάρια σε κάθε γωνιά της ελληνικής επαρχίας, τα σύνορα χαλάρωσαν και έτσι χιλιάδες νέοι πήγαν για σπουδές στο εξωτερικό. Και επειδή η πρόσβαση στις σπουδές ήταν πια πολύ πιο εύκολη, αναπτύχθηκαν και οι κάθε λογής μεταπτυχιακές σπουδές. Ο καιρός περνούσε, το μεγάλο ποσοστό της νεολαίας σπούδαζε ή «σπούδαζε», τα ποσοστά ανεργίας των νέων ήταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, οι κάθε λογής φοιτητές, για τις στατιστικές, θεωρούνταν απασχολούμενοι και όλοι, ή περίπου όλοι, ήταν ευχαριστημένοι.

Στους ελάχιστους διαμαρτυρούμενους για την παντελώς εκτός λογικής αγοράς ποσοτική ανάπτυξη πανεπιστημιακών σχολών, αλλά και τη σταθερά ποιοτική υποβάθμισή τους, η απάντηση ήταν ότι η απόκτηση γνώσης είναι ένα κοινωνικό αγαθό και σε καμιά περίπτωση δεν ταυτίζεται με την επαγγελματική εξασφάλιση. Όσοι πραγματικά λειτούργησαν σύμφωνα με την παραπάνω θεωρία, ούτε είχαν, ούτε έχουν δεδηλωμένο τουλάχιστον πρόβλημα, με την έννοια ότι το επαγγελματικό

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(ε)

μέλλον συνειδητά δε συνδέθηκε άμεσα με το αντικείμενο σπουδών. Τι ποσοστό όμως ήταν αυτό; Μάλλον μικρό απ' ό,τι φαίνεται.

Για όσα χρόνια η καθημερινότητα του νεοέλληνα προχωρούσε στον πλασματικό παράδεισο της προόδου με δανεικά, άλλος λιγότερο κι άλλος περισσότερο, όλοι ήταν επαγγελματικά ικανοποιημένοι. Ειδικά μετά το '90, με την αθρόα εισαγωγή πάμφθηνων εργατικών χεριών, κυρίως από τα Βαλκάνια, ο μέσος Έλληνας σταμάτησε να έχει σχέση με οποιαδήποτε κοπιαστική εργασία. Κι αν για κάποιο λόγο δεν ήθελες ή δεν μπορούσες να έχεις μια «αξιοπρεπή» ιδιωτική εργασία, το δημόσιο ήταν εκεί, για να σου προσφέρει ευθέως ή από το παράθυρο μια συνήθως τεχνοοικονομικά άχρηστη θέση δημοσίου υπαλλήλου. Ωστόσο, μόλις δυσκόλεψαν τα πράγματα, όταν άρχισε να αχνοφαίνεται ότι η επιβίωση δεν είναι τόσο εύκολη όσο θεωρούσαμε, ανακαλύψαμε το από καιρό προφανές, ότι δηλαδή η αγορά εργασίας, όπως την ξέραμε, έχει πια κορεστεί. Τα άτομα με τίτλους σπουδών σταμάτησαν να βρίσκουν δουλειά, γιατί απλώς δεν υπάρχουν δουλειές. Τέλειωσε και η καραμέλα του διορισμού στο δημόσιο και βρεθήκαμε όλοι μπροστά στην ωμή πραγματικότητα. Η λογική που γαλούχησε τουλάχιστον δύο γενιές κατέρρευσε απότομα.

Για όσους λοιπόν διαμαρτύρονται ή αναπαράγουν δακρύβρεχτες δηλώσεις για ανεργία επιστημόνων, ενώ οι κανόνες του παιχνιδιού ήταν γνωστοί εδώ και πάρα μα πάρα πολλά χρόνια, ας δούμε λίγο διαφορετικά τα πράγματα, μήπως και απαντηθεί μερικώς το ερώτημα περί συσχέτισης των σπουδών με την αγορά εργασίας. Θέτω απλώς τον παρακάτω προβληματισμό: Στην περίπτωση που η επικρατούσα τα τελευταία 30 χρόνια λογική ήταν στη βάση του «παραγω τόσους επιστήμονες όσους μπορώ να απορροφήσω» και στην ιδεατή περίπτωση που δεν υπήρχαν οι από το παράθυρο προσθήκες (βλέπε πανεπιστήμια του εξωτερικού και οσονούπω κολέγια), έχει αναλογιστεί κανείς πόσα χρόνια τώρα έπρεπε να είναι κλειστές οι φυσικομαθηματικές ή οι φιλολογικές σχολές, αν υπήρχε πρόβλεψη για επαγγελματική αποκατάσταση όλων των πτυχιούχων; Ίσως έφτασε η ώρα να αποσυνδέσουμε την ανώτατη εκπαίδευση από το αντικείμενο επαγγελματικής ενασχόλησης.

Διασκευασμένο κείμενο από το διαδίκτυο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 20

B1. Να αναπτύξετε μία παράγραφο 80-100 λέξεων, έχοντας ως κατακλείδα την ακόλουθη φράση του κειμένου: «Ο μέσος Έλληνας σταμάτησε να έχει σχέση με οποιαδήποτε κοπιαστική εργασία».

Μονάδες 8

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.BNλ2Γ(ε)

B2. α) Να εντοπίσετε τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου του κειμένου (Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο).

Μονάδες 5

B2. β) Να χωρίσετε την τέταρτη παράγραφο του κειμένου σε δύο μικρότερες παραγράφους. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 2

Γ1. Να αποδώσετε με επίσημο ύφος τις υπογραμμισμένες λέξεις-φράσεις του κειμένου:

- μια προσεκτικότερη όμως ματιά θα μας δείξει κατάμουτρα
- τα ΚΑΤΕΕ έγιναν ΤΕΙ και ξεφύτρωσαν σαν μανιτάρια
- μπροστά στην ωμή πραγματικότητα
- αναπαράγουν δακρύβρεχτες δηλώσεις
- οι από το παράθυρο προσθήκες

Μονάδες 5

Γ2. Να εντοπίσετε τρία (3) διαφορετικά σημεία στίξης στο κείμενο και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 6

Γ3. Να δώσετε στο κείμενο έναν τίτλο με σχόλιο και έναν χωρίς σχόλιο.

Μονάδες 4

Δ. Παραγωγή λόγου

Με αφορμή την ανεργία που μαστιγίζει τους πτυχιούχους νέους, αναλαμβάνετε να συντάξετε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα στο οποίο θα ανιχνεύσετε γιατί όλο και περισσότεροι μαθητές επιδιώκουν την επαγγελματική τους αποκατάσταση σε συνάρτηση με την κατάκτηση ενός ανώτατου τίτλου σπουδών καθώς και τα εφόδια με τα οποία μπορούν οι νέοι να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικότερα στις προκλήσεις της σύγχρονης επαγγελματικής ζωής (400-500 λέξεις).

Μονάδες 50